

О Б Щ И Н А К А Р Л О В О

П Р О Г Р А М А

**ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА И ТРАЙНО РЕШАВАНЕ
НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА
НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА КАРЛОВО**

Настоящата Програма е разработена на основание Глава V чл.40 от Закона за защита на животните и Решение №2, взето с Протокол от 15.04.2008 год. на Общинската эпизоотична комисия.

Разработването и приемането на тази Програма се налага и поради това, че проблемът с безстопанствените кучета е сериозен проблем за обществото, с многостранни измерения - хуманномедицински, ветеринарномедицински, социално-битови, икономически и екологични.

I. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

Целта на тази Програма е като се използват достиженията на световната наука и достижения от дългогодишния опит да се постигне нов, по-усъвършенстван и съвременен подход, способстващ за установяване на трайна тенденция за намаляване на броя на безстопанствените кучета на територията на Община Карлово.

Формирането на конкретните цели и мерки на програмата е извършено на базата на детайлен анализ на съществуващото състояние и специфичните местни условия и нужди. От друга страна те са синхронизирани с изискванията, поставени в нормативната уредба в Република България (Закон за защита на животните, Закон за ветеринарно медицинската дейност и др.).

Предвижданията на Общинската эпизоотична комисия, че реализирайки Програмата на територията на Общината и при повсеместно прилагане на действени мерки след около 5 години популацията на кучетата трябва да бъде овладяна и да се премине към извеждане на кучетата от улиците и трайното им настаняване в приемници.

II. НОРМАТИВНА УРЕДБА

Програмата е разработена в съответствие със съществуващата нормативна уредба – Закон за защита на животните, Закон за здравето, Закон за ветеринарномедицинската дейност и подзаконовите нормативни актове, визиращи както преките, така и косвените проблеми, генерирани от свръх популацията на скитащи кучета, както в населените, така и извън населените територии, задълженията на Кмета на Общината, институции и неправителствени организации.

Контролирането на кучешката популация от общините е заложено и в работния план на Националната програма за профилактика и борба с кърлежово преносимите инфекции.

III. АНАЛИЗ НА ОБСТАНОВКАТА В НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА ОТ ОБЩИНА КАРЛОВО

През последните години е регистрирана трайна тенденция на завишаване регистрираните от РИОКОЗ случаи на ухапани от скитащи кучета хора на територията на Община Карлово. Знае се, че нерегистрираните случаи са винаги повече от известните. Това е така наречен “Айсбергов феномен” – различен дял от ухапаните остават извън ползрението на здравеопазването, поради непотърсена медицинска помощ.

Анализът на профилактиката и борбата с паразитозите показва, че е налице тенденция към увеличаване. Основание за това е, както тенденцията за увеличаване броя на скитащите кучета през последните години, така и съществуващата многофакторност в реализирането на ефективен эпизоотологичен и протиепидемичен контрол.

Причините за влошеното състояние са комплексни. Епидемичният процес при паразитозите се обуславя от комплексното действие на следните фактори – биологичен, природен и социален. Последният се явява основна движеща сила. Епизоотично – епидемичният процес при паразитозите е тясно свързан с влиянието на социалните фактори – характер и степен на развитие на животновъдството, брой на кучетата, състояние на ветеринарномедицинския контрол и степен на развитие на екарисажната мрежа, нивото на образование и здравна култура на населението, материалното състояние, миграционните процеси, характер на организация на здравеопазването, диспансеризация, размер на профилактичните и протиепизоотичните мерки за оздравяване на жизнената среда на човека.

Характерът на епидемичния процес зависи от поддържането на инвазията в източника – кучето, степента на неговата екстенз – и интензинвазия, възможността за разсейване на яйцата на паразитите, степента на контакта на човека с гостоприемника.

От средата на 80-те години много обективни причини (структурната реформа в селското стопанство) и субективни причини (неизпълнение на съществуващото законодателство от страна на компетентните органи) доведоха до нарушаване на цялостното изпълнение на мерките за борба с паразитозите по отношение на основния източник – кучето и до влошаване на эпизоотичната ситуация.

Както е видно от гореизложеното заболяванията, чиито преносител или гостоприемник е кучето са сериозен проблем с многостранни измерения: хуманно-медицински, ветеринарномедицински, социално-битови, икономически и екологични, което налага разработването на настоящата програма.

IV. ОБЩ ПОГЛЕД ВЪРХУ ПРОБЛЕМИТЕ, СВЪРЗАНИ С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

ЕПИЗООТОЛОГИЯ И БОЛЕСТИ, КОИТО КУЧЕТАТА МОГАТ ДА ПРЕНАСЯТ ПРЯКО

1. Инфекциозни болести

- Салмонелоза (паратиф)

Това е една от най-често срещаните се инфекциозни болести по бозайниците. Причинител за заболяването са няколко типа бактерии, които са много устойчиви към външни въздействия.

- Туберкулоза

Специфична, хронична инфекциозна болест, която се характеризира с появата на туберкули (възелчета) в различни органи, които казеозират и впоследствие калцифицират. Болестта е разпространена повсеместно и от нея заболяват почти всички видове животни и човекът.

- Бронхосептикоза (бордетелна инфекция)

Заразно заболяване, което протича с признаци на бронхопневмония. Причинител е *Bordetella bronchiseptica*, която обитава горните дихателни пътища на повечето видове бозайници.

- Бяс

Остра заразна болест, към която са възприемчиви всички видове животни и човекът. Причинителят е вирус. Разпространява се от скитащи кучета, а в последно време и диви хищници. Заразяването става, чрез ухапване или попадане на вируса върху ранички, драскотини по кожата. Инкубационният период е до 60 дни.

- Тизерова болест

Причинител е *Bacillus piliformis*. Като причини за развитието на заболяването се считат стресорните въздействия (лошо хранене, третиране с препарати по време на експеримент и други фактори, свързани с околната среда). Инкубационният период е от 5 до 15 дни.

2. Гъбични болести

- Дерматомикози (трихофития, фавус, микроспория)

Микотичните болести се наричат още дерматомикози, тъй като се предизвикват от гъбички и засягат кожата на почти всички видове бозайници. Инкубационният период продължава от 8 до 30 дни.

3. Паразитни (инвазионни) болести

- Токсоплазмоза

Паразитно заболяване с разнообразно протичане. Възприемчиви към болестта са всички диви и домашни животни. Токсоплазмозата е разпространена по цялото земно кълбо, както сред хората, така и сред животните.

- Цестодози

Това са най-съвършените и най-специализираните панделковидни червеи, които паразитират предимно в топлокръвните животни – птици и бозайници.

- Ехинококоза

- Дипилидиоза

- Нематодози

- Токсокароза

4. Кърлежовопреносимите инфекции (КПИ)

Бездомните и скитащи кучета представляват един от основните резервоари на зараза на някои КПИ, най-често срещана от които е Мерсилската треска. Това обстоятелство изисква системни мерки за контролиране на кучешката популация.

V. МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА И ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

МЯРКА 1 Извършване на текущ ремонт и създаване на кастрационен център в приюта за безстопанствени кучета.

Помещенията предоставени безвъзмездно от НВМС се нуждаят от спешен ремонт, който ще постигне съответствие на Приюта с изискванията на нормативната уредба.

Функциите на Приюта и кастрационния център са следните:

- **Изграждане на информационна система** с налични база данни за собственика и лекуващия ветеринарен лекар.

- **Поставяне на трайна маркировка** с цел регистрация, идентификация и избягване на повторно залавяне. Обезпаразитяване, ваксиниране против бяс, издаване надлежно попълнени ветеринарно-медицински паспорти за лицата, които ги обгрижват.

- **Оказване помощ на пострадали и болни животни.**

- **Задължителна здравна профилактика на кастрираните кучета.**

- **Залавяне и обработване на уличните кучета.**

За да се избегне хаотичността при улавянето на кучета, ще се изготви схема на града и другите населени места от общината както и график за работата по нея. При обработка на оплакванията ще се изяснява на място проблема, като се спазва принципа” Сигурност на хората при същевременен ефект за намаляване на популацията на уличните кучета чрез кастрация”.

- **Първичен преглед**

Извършва се от ветеринарния, който съставя констативен протокол. Животните се настаняват във временен изолатор преди извършване на първичния задължителен преглед, поради възможност от внасяне на зараза. Кучетата в приюта се наблюдават ежедневно за промяна в здравословното състояние. Ако след първичния преглед ветеринарния лекар заключи, че животното е болно, то се поставя в изолатор и според вида на заболяването и общото състояние на животното се пристъпва към лечение. Първичният преглед завършва с прилагане на комбиниран препарат срещу външни и вътрешни паразити. Всяко преминало първичен преглед животно се вписва в картотеката.

- **Отчетност и документооборот**

За всяка проведена акция за залавяне на кучета се съставя констативен протокол, в който се отбелязват датата, мястото, броя на заловените кучета, техния пол, цвят, особени белези, приблизително тегло. Протоколът се подписва поне от двама служители от екипа.

В случай на причинена смърт на куче по време на залавяне се съставя констативен протокол с точно описание на обстоятелствата довели до леталния край. Този протокол също се подписва от двама служители от екипа и от ветеринарния лекар.

- **Кастрация**

На кастрация могат да се подлагат само здрави кучета, като задължително се обезпаразитяват, поставя им се трайна маркировка, ваксинират се против бяс, издават им се надлежно попълнени ветеринарномедицински паспорти, в които се отразяват извършваните манипулации. Тези кучета се връщат на местата, откъдето са взети.

Кастрацията се прави след прилагането на обща анестезия. Ден преди кастрацията животните не трябва да се хранят. След оперативната намеса се провежда антибиотично лечение.

- Маркировка на скитащите кучета

Ползват се пластмасови ушни марки с идентификационен номер, притежаващи сертификат за качество, гарантиращ уникалност и липса на странични ефекти. Номерът се записва в регистъра.

- Евтаназия

Евтаназията се извършва задължително от ветеринарен лекар, според действащото законодателство. На евтаназия се подлагат злонрави, болни с последствия от неизлечими заболявания, причиняващи им болка и страдания животни. Трупове се предават на екарисаж – гр.Варна.

- Осигуряване на възможност за осиновяване

Неправителствените организации за защита на животните имат пълен достъп до картотеката на приюта. Според данните в нея те търсят физическо или юридическо лице, което ще осинови куче след подписване на декларация. Отговорникът на приюта използва средствата за масова информация, с цел осиновяване на кучета.

- Съпътстващи дейности

- Осигуряване на специализиран автомобил за провеждане на акции за залавяне на скитащите кучета.
- Рекламни кампании, с цел намиране на дом на част от уличните кучета и предпазване от насилие на улицата.
- Участие в изготвяне и провеждане на общообразователни програми, насочени срещу безотговорно и нехуманно отношение към животните
- За координационен център на програмата се определя Общинската эпизоотична комисия.
- Уточняване на наличния брой женски кучета, подлежащи на кастрация.

МЯРКА 2

Организиране и обозначаване на места, забранени за разходка на домашни кучета.

Във взаимодействие на РВМС, НПО и общинска администрация, в зависимост от нуждите и отдалечеността от границите на населените места ще се обозначават и оборудват места за разходка. Мярката се финансира от Община Карлово.

МЯРКА 3

Контрол по изпълнение изискванията на законовата уредба – от собствениците на домашни и ловни кучета.

Възлага се на съществуваща или новосъздадена общинска структура, като се съвместява и с други функции. Мярката се финансира от Община Карлово.

МЯРКА 4

Създаване на организация за регистриране на домашните кучета и маркирането им като такива с подходяща маркировка.

Възлага се на Общинския изолатор и се финансира от Община Карлово и от собствениците на кучета.

МЯРКА 5

Усъвършенстване работата на общинския изолатор.

Дейността на същия се ограничава до обработване само на немаркирани като домашни или обработени от кастрационния център животни, приоритетно агресивни такива и до реакция по сигнали и оплаквания на граждани, свързани с немаркирани животни. Приютът се натоварва с регистрацията и маркирането на домашните кучета, които се кастрират в приюта. Мярката се финансира от община Карлово и собствениците на кучета.

МЯРКА 6

Изготвяне на предложение от Общинската администрация за промяна на нормативните документи, регламентиращи местните данъци и такси, съгласно ЗВМД за въвеждане на такса за отглеждане на некастрирани домашни кучета.